

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні групи забезпечення
спеціальності
Протокол № 3 від 10.11.2022 р.
Голова групи Смирнова К.В.

РОБОЧА ПРОГРАМА

НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
«СКЛАДОВІ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
АДМІНІСТРУВАННЯ»
для студентів 2-го курсу
Спеціальність 281 "Публічне управління та адміністрування"
Рівень вищої освіти - бакалавр

Рік підготовки – III
Семестр – IV
Тривалість практики – 3 тижні (120 год.)
Кредитів – 4
Залік

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри публічного
управління та менеджменту
природоохоронної діяльності
Протокол № 6 від 28.10 2022 р.
Зав. кафедри О.П. Павленко

Одеса 2022

Одеса 2022

Робоча програма навчальної практики «Складові системи публічного управління та адміністрування» для студентів 2 курсу спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування. Рівень вищої освіти - бакалавр

« ____ » _____ 2022 року, 12 с.

Розробник: В.А. Козловцева, к.е.н., доцент. кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності.

ВСТУП

Навчальну практику студенти проходять на 2 курсі після 4-го семестру на протязі 120 годин. За цей час студентами повинна бути виконана програма практики та складено звіт.

Мета практики: сприятиме підвищенню рівня загальноекономічної підготовки студентів, формуванню у них навичок науково-аналітичного опрацювання проблем, що виникають у публічній службі та при реалізації державних інтересів раціонального та ефективного функціонування влади.

Завдання практики:

- ознайомлення студентів з особливостями майбутньої професії, її змістом та завданнями управлінської діяльності, роллю керівників різних рівнів в управлінні сучасними організаціями;

- ознайомити студентів з функціями та методами публічного адміністрування; механізмами адміністрування соціально-економічних процесів;

- ознайомити з особливостями критеріїв відбору підходу до визначення ефективності у публічному адмініструванні; технологій вибору інструменту демократичного врядування;

- ознайомити студентів з методологічними основами вивчення адміністративно-управлінських процесів;

- ознайомити студентів з сучасними тенденціями у публічному адмініструванні; змістом основних моделей та засобів публічного адміністрування;

- ознайомити студентів з етичним кодексом, правами та обов'язками публічного службовця; обставинами притягнення до відповідальності за порушення етичного кодексу публічного службовця;

- довести до відома студентів фактори, які викликають стрес та моральні регулятори конфліктів інтересів;

- ознайомити студентів з інститутами влади, структурами недержавного управління суспільно-політичними процесами; методами визначення інноваційного потенціалу суспільного розвитку;

- довести до відома студентів засади самоорганізації населення та впливу держави на цей процес; структури суспільства та оптимізації соціальної стратифікації; знання політичних інститутів та динаміки політичних процесів; знання основних складових інноваційного розвитку; законодавства з регулювання інноваційного розвитку.

Місце проведення: Навчальна практика проводиться на базі практики, яка відповідає вимогам програми. Визначення бази практики здійснюється випускною кафедрою. Як база практики використовується навчальний підрозділ університету, а саме Кафедра публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності, яка є випускною кафедрою. Студенти можуть самостійно, за погодженням з керівництвом університету, підбирати для себе базу практики і пропонувати її для використання.

За результатами проходження практики оформляється звіт, виконаний відповідно до існуючих вимог. Звіт перевіряється і затверджується керівником практики.

1. КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН ТА ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Для навчальної практики **«Складові системи публічного управління та адміністрування»** необхідно надати студентам стислий огляд змісту освітньо-професійної програми фахівця відповідного професійного спрямування спеціальності 281 "Публічне управління та адміністрування, а також ознайомити з структурою складових професійних компетентностей з навчальної дисципліни "Вступ до публічного адміністрування" за Національною рамкою кваліфікацій України.

Календарний план навчальної практики

«Складові системи публічного управління та адміністрування»

Назва теми	Теми практичних занять	Кількість ауд. год.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ		
Тема 1. Теоретичні аспекти публічного адміністрування	Тема заняття "Особливості розвитку публічного адміністрування в Україні": 1. Поняття публічного адміністрування, як одного з видів суспільно-корисної діяльності і як публічно-правового інституту 2. Поняття і зміст принципів публічного адміністрування. 3. Завдання та функції публічного адміністрування: поняття, види, характеристика. 4. Адаптація публічного адміністрування до стандартів Європейського Союзу	7
Тема 2. Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації	Тема заняття "Методологічні засади досліджень в галузі публічної адміністрації": 1. Специфіка наукового знання в соціальній та адміністративно-управлінській галузях. 2. Особливості наукового дослідження в публічному адмініструванні. 3. Логіко-теоретична реконструкція соціально-політичних та адміністративно-управлінських об'єктів. 4. Соціологічне дослідження у галузі публічного адміністрування	7
Тема 3. Моделі в галузі публічного адміністрування	Тема заняття "Моделі в галузі публічного адміністрування": 1. Моделі управління суспільством. 2. "Old government" та його особливості 3. "New government" та його особливості. 4. Нове, належне врядування ("Good governance") та його особливості. 5. Вибір оптимальної моделі для публічного адміністрування в Україні	7
Тема 4. Конфлікти та стреси в публічному адмініструванні	Тема заняття "Формування та реалізація ефективної кадрової політики у публічному адмініструванні": 1. Проблеми формування та реалізації кадрової політики в публічних адміністраціях регіону та їх причини Конфлікти та стреси, які виникають. 2. Конфліктність суспільних мас та роль публічного адміністрування у регулюванні конфліктів	7
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬНИМ РОЗВИТКОМ		

Тема 5. Теорія держави та суспільство	Тема заняття "Громадське суспільство як запорука ефективного врядування": 1. Теорія держави – історичний нарис. 2. Громадське суспільство – міф чи реальність. 3. Особливості стратифікації українського суспільства	8
Тема 6. Суспільно-політичні процеси: зміст та тенденції розвитку	Тема заняття "Досвід управління суспільним розвитком": 1. Вплив політичних партій на стан державного управління. 2. Закордонний досвід управління суспільним розвитком	8
Тема 7. Інноваційний розвиток України	Тема заняття "Інноваційний розвиток України": 1. Інноваційний розвиток як запорука стабільного зростання. 2. Проблеми кадрового забезпечення інноваційного розвитку	8
	Складання та оформлення звіту	8
	Всього аудиторних годин	60
	СРС	60
	Всього	120

У процесі проведення навчальної практики організується дискусія навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів та доповіді, а також проблемні питання, відповідь на які має бути знайдена у ході обговорення та дискусії. При проведенні заняття чітко встановлюється час на виконання кожного виду робіт протягом заняття. Активна участь студентів протягом навчальної практики передбачає відповідне оцінювання.

2. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якою заплановані необхідні завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

СРС під час навчальної практики «Складові системи публічного управління та адміністрування» включає: опрацювання лекційного

матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; пошук (підбір) та огляд літературних джерел за означеною проблематикою дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; **вирішення наведених нижче типових завдань** самостійно та **складання звіту**.

Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу навчальної практики «**Складові системи публічного управління та адміністрування**» є самостійна робота студентів з вітчизняною та закордонною спеціальною економічною літературою, нормативними актами з питань державного регулювання соціально-економічних процесів в країні, статистичними матеріалами та даними опитування громадськості.

ТИПОВІ ПРАКТИЧНІ ЗАВДАННЯ ЗА ТЕМАМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ТЕОРЕТИКО-ІСТОРИЧНІ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОГО ВРЯДУВАННЯ

Рівень 1. Ви займаєте посаду головного спеціаліста інформаційно-аналітичного відділу обласної державної адміністрації. Вам необхідно запропонувати вищому керівництву інструменти публічного адміністрування, які дозволять забезпечити збалансований розвиток регіону (*за власним вибором студента*). Відповідь обґрунтуйте письмово.

Рівень 2. Досить часто виникає ситуація, коли державний службовець має приватний інтерес, тобто переваги для нього або його родини, близьких родичів, друзів чи осіб та організацій, з якими він має або мав спільні ділові чи політичні інтереси, що, у свою чергу, впливає або може впливати на неупереджене та об'єктивне виконання службових обов'язків, тим самим спричиняючи конфліктну ситуацію на робочому місці.

Як протидіяти такому конфлікту інтересів?

Як на законодавчому рівні закріплені обмеження для публічних службовців?

Рівень 3. Сучасний етап історичного розвитку називають періодом складних політичних, соціальних та економічних процесів. Зміни, які відбуваються несподівано зачіпають управління не тільки в області навколишнього середовища, техніки та економіки, але і в області соціального та політичного розвитку. У таких обставинах виняткового значення набуває умілий та своєчасний облік вищим ешелоном управляючих цих змін та прийняття відповідних заходів.

Яке з приведених нижче заходів доцільно, на Вашу думку, здійснити управляючому, щоб оптимально відреагувати на несподівані зміни ситуації? Відповідь обґрунтуйте письмово.

А. Перш за все оцінити характер змін, потім привести у відповідність з ним цілі та діяльність самої організації, також методи управління нею.

Б. У випадку змін завжди приймаються поспішні, невідповідні рішення, витрачаються даремні, зайві зусилля. Від цього організація працює нерівномірно. Тому необхідно терміново виявити усі негативні ситуації, усунути їх та постаратися підтримувати у діяльності організації необхідну стабільність.

В. Зміни, які виникають у довколишній обстановці, відбиваються на навиках, які потрібні від співробітників організації. Тому необхідно докладати зусилля до того, щоб вони могли пристосуватися до будь-яких змін.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ УПРАВЛІННЯ СУСПІЛЬНИМ РОЗВИТКОМ

Рівень 1. Пріоритетним завданням державного управління є підвищення здатності державного апарату забезпечувати належну якість управління як на рівні політичного врядування, так і на рівні професійного адміністрування, підвищувати його ефективність та результативність не лише з погляду управлінців, але й громадян. Характеристики такого управлінського процесу виражаються нині через концепцію "доброго (демократичного) врядування".

Що являє собою добре (демократичне) врядування? Охарактеризуйте кожну з його складових.

Рівень 2. Ви працюєте головним спеціалістом PR-відділу обласної державної адміністрації. Вам необхідно запропонувати вищому керівництву інструменти публічного адміністрування, які дозволять забезпечити збалансований розвиток регіону (*за власним вибором студента*). Відповідь обґрунтуйте письмово.

Рівень 3. Ви працюєте фахівцем у (*регіон - за власним вибором студента*) регіональному комітеті з економічних реформ. На черговому засіданні робочої групи "Регіональний економічний розвиток", постало питання про необхідність розробки Програми територіального розвитку регіону та забезпечення його збалансованого функціонування на 2019-2020 роки. Вам необхідно запропонувати модель взаємодії між суб'єктами управління стратегічним територіальним розвитком. Обґрунтуйте відповідь письмово.

3. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

З метою покращення засвоєння студентом передбаченого програмою практичного матеріалу з навчальної практики «**Складові системи публічного управління та адміністрування**» керівник регулярно перевіряє хід виконання навчальної практики.

Коли студент виконав роботу, він складає звіт та здає його для перевірки керівником. Після перевірки звіту роботу разом із зауваженнями керівника передають студенту для підготовки до захисту. Якщо робота не буде зарахована, студент повинен переписати її з урахуванням зауважень керівника.

4. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

До звіту з навчальної практики **«Складові системи публічного управління та адміністрування»** повинні входити такі розділи:

1. Зміст звіту з зазначенням сторінок.
2. Вступ.
3. Основні розділи звіту.

Основні розділи доцільно розбивати на окремі параграфи.

4. Висновки.
5. Список використаних джерел.

Звіт оформлюють на аркушах формату А4 (210×297 мм).

Звіт повинен бути оформлений згідно з вимогами ДСТУ-Т62 3008-95. Зміст звіту повинен задовольняти вимогам затвердженим завідуючим кафедрою програм учбових практик відповідних дисциплін.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Захист звіту з навчальної практики **«Складові системи публічного управління та адміністрування»** проводять у комісії з двох-трьох викладачів кафедри за графіком, складеним кафедрою, в присутності студентів групи.

Під час захисту студент коротко доповідає про зміст виконаного звіту, а потім відповідає на запитання. Студент, який не захистив звіт з навчальної практики, виконує його вдруге.

Максимальна сума балів за навчальну практику **«Складові системи публічного управління та адміністрування»** становить 100 балів. За виконання звіту студент набирає 60% від цієї суми балів, а за захист – 40%.

Шкала переходу до традиційної системи оцінювання за навчальну практику «Складові системи публічного управління та адміністрування» наведена в таблиці.

Інтегральна сума балів за навчальну практику «Складові системи публічного управління та адміністрування»		Традиційна оцінка
%	Бали	
<60% від максимальної суми балів	Менше 60 балів	«незараховано»
>=60% від максимальної суми балів	Від 60 до 100 балів	«зараховано»

6. ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ

Забороняється допуск до навчальної практики студентів, які не пройшли первинного інструктажу на робочому місці з охорони праці. Студент повинен чітко виконувати правила охорони праці та протипожежної безпеки під час проходження практики в аудиторіях та спеціалізованих комп'ютерних лабораторіях, обов'язково пройти вступний інструктаж та інструктаж на кожному конкретному місці.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Вступ до публічного адміністрування: навч. посіб. / Н.Л. Гавкалова, Т.А. Власенко, Л.Ю. Гордієнко та ін.; за заг. ред. Гавкалової Н.Л. Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2016. 382 с.
2. Гуторова О.О., Стасенко О.М. Адміністративний менеджмент: навч. посібник / Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: ХНАУ, 2014. 383 с.
3. Лазор О.Д. Основи публічного управління та адміністрування: навчально-методичний посібник / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор, І. Г. Юник. К.: Ліра-К, 2017. 268 с.
4. Ястремська О.М. Публічне адміністрування: Навчальний посібник / О.М. Ястремська, Л.О. Мажник. Харків, ХНЕУ ім. С. Кузнеця,

2015. 132 с.

Додаткова література:

1. Бакуменко В.Д., Усаченко Л.М., Тимцуник В.І., Червякова О.В. Основи адміністративного менеджменту: навч. посібник. К.: Інтерсервіс. 2013. 148 с.
2. Гордієнко Л. Ю. Адміністративний менеджмент: навчальний посібник / Л. Ю. Гордієнко, Л. Г. Шемаєва. Х.: Вид. ХНЕУ, 2006. 212с.
3. Державне управління: підручник: у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України; ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. К.; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
4. Дзюндзюк В.Б., Мельтюхова Н.М. та ін. Публічне адміністрування в Україні: Навч. Посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової. Х.: Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр». 2011. 306 с.
5. Мироненко О.М., Горбатенко В.П. Історія вчень про державу і право: навчальний посібник. Київ: Академія, 2010. 456 с.
6. Нагаєв В.М. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В.М. Нагаєв. Х.: ХНАУ, 2018. 278 с.
7. Чернов С.І. Текст лекцій з дисципліни «Публічне адміністрування» / С.І. Чернов, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. Х.: ХНУМГ. 2014. 97 с.